

GEMEENTE LEEK
RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Zonnepark Leek Oostindie

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Procedure	2
1. 3. Huidige planologische regeling	2
1. 4. Leeswijzer	2
2. UITGANGSPUNTEN	3
2. 1. Huidige situatie	3
2. 2. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing	4
3. BESCHRIJVING ONTWIKKELING	5
3. 1. Algemeen	5
3. 2. Installaties, constructies en infrastructuur	5
3. 3. Locatiekeuze	6
3. 4. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing	6
3. 5. Functionele inpassing	7
4. BELEIDSKADER	8
4. 1. Rijksbeleid	8
4. 2. Provinciaalbeleid	9
4. 3. Gemeentelijkbeleid	11
5. OMGEVINGSASPECTEN	13
5. 1. Ecologie	13
5. 2. Cultuurhistorie en Archeologie	15
5. 3. Water	16
5. 4. Milieuzonering	17
5. 5. Bodem	17
5. 6. Geluidshinder	17
5. 7. Luchtkwaliteit	17
5. 8. Externe veiligheid	18
5. 9. Lichthinder	18
5. 10. Kabels en leidingen	18
6. UITVOERBAARHEID	19
6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	19
6. 2. Economische uitvoerbaarheid	19
7. AFWEGINGEN EN CONCLUSIES	19

BIJLAGEN

Bijlage 1 Notitie kansen voor zonneparken

Bijlage 2 Landschappelijke inpassing

Bijlage 3 Ecologisch onderzoek

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

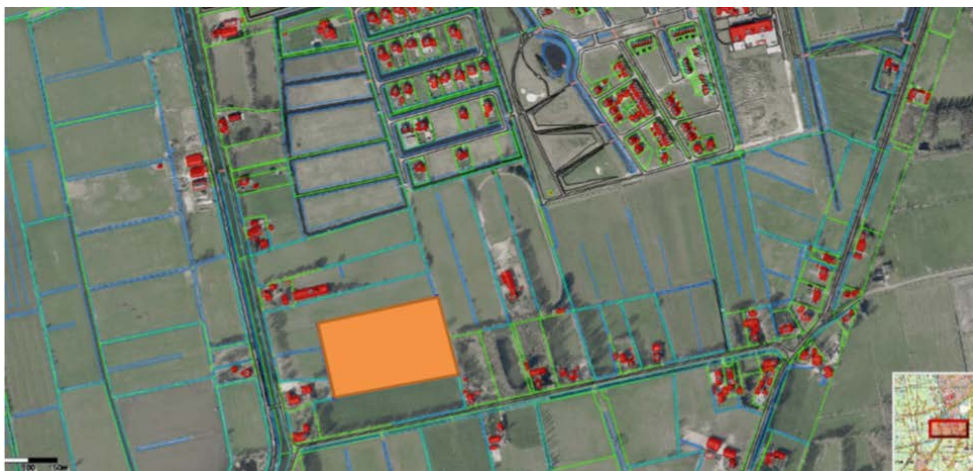
Aanleiding voor deze ruimtelijke onderbouwing is het initiatief van Ecorus Nederland (hierna initiatiefnemer) voor de realisatie van een zonnepark ten zuiden van de wijk Oostindie in Leek. De initiatiefnemer is voornemens een zonnepark te realiseren met een oppervlakte van circa 2,7 hectare waar elektriciteit wordt opgewekt door middel van PV- panelen¹.

De locatie voor het zonnepark ligt ten zuiden van de bebouwing van de uitbreidingswijk Oostindie bij Leek. Op deze locatie liggen plannen voor woningbouw, die nog niet zijn uitgevoerd. De gemeente Leek heeft de ambitie deze gronden te gebruiken om de eigen duurzaamheidsambitie te verwezenlijken. De locatie ligt in landschap gekenmerkt door houtsingels, de gemeente heeft hiervoor randvoorwaarden voor de landschappelijke inpassing meegegeven.

De gewenste ontwikkeling kan niet plaatsvinden op basis van de huidige planologische regeling. Het bestemmingsplan geeft aan dat op deze locatie de bestemming van groenvoorziening geldt. Op basis van de *Wet algemene bepalingen omgevings-recht* (Wabo) kan dit door het verlenen van een omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Voorwaarde hierbij is dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Om dit te kunnen aantonen is een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk. Deze notitie voorziet hierin en is de motivering van het besluit om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan.

In figuur 1 is de ligging van het projectgebied te zien, ten noorden grenst het gebied aan de woonwijk Oostindie, aan de zuidkant grenst het met een tussenliggend perceel aan de weg 'Oostindischewijk', ten westen grenst het aan het erf van Roomsterweg 25 en tussenliggend land met de Roomsterweg, ten oosten grenst het aan het erf van Oostindischewijk 9 en het perceel in het verlengde van dit erf.

¹ PV-Panelen is de benaming voor fotonvoltaïsche panelen, in het Engels 'Photovoltaics'. Dit zijn reguliere zonnepanelen die gebruikt worden op daken of grond voor de opwekking van elektriciteit.

Figuur 1 Ligging projectgebied (oranje vlak)

1. 2. Procedure

Voor het aanvragen van de omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan voor een periode van 20 jaar wordt de uitgebreide procedure uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gevolgd. De procedure hiervoor is opgenomen in artikel 2.12 eerste lid sub a onder 3 van de Wabo. De aanvraag wordt zes weken ter visie gelegd waarbij de mogelijkheid aan een ieder wordt geboden voor het indienen van zienswijzen. Na de bekendmaking van het besluit kan door belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend beroep worden ingesteld.

Daarbij is van belang dat de ontwikkeling of activiteit niet in strijd is met de goede ruimtelijke ordening, ter onderbouwing hiervan is binnen dit document een ruimtelijke motivatie opgesteld.

1. 3. Huidige planologische regeling

Binnen de huidige bestemming '*Bestemmingsplan Oostindie*' van de Gemeente Leek, vastgesteld op 21 mei 2007 is geen opwekking van zonne-energie toegestaan.

1. 4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke motivering wordt de huidige situatie en het initiatief omschreven. Hoofdstuk 3 is de beschrijving van de ontwikkeling. Hoofdstuk 4 beschrijft het beleidskader voor dit gebied. Daarbij wordt ingegaan op het beleid van het rijk, de provincie en de gemeente. Hoofdstuk 5 beschrijft de omgevingsaspecten waaraan de situatie is getoetst. In hoofdstuk 6 wordt de uitvoerbaarheid van het project toegelicht. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatschappelijke- en economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 7 sluit af met de afwegingen en conclusies.

2. UITGANGSPUNTEN

2. 1. Huidige situatie

De gronden zijn agrarisch in gebruik, maar voor toekomstige uitbreiding van Leek-Oostindie gereserveerd voor woningbouw, al is hier zeker tot 2030 geen sprake van. De ligging van het projectgebied in verhouding met het dorp Leek is te zien in figuur 2. Ten zuiden, oosten en westen van de percelen liggen sloten. Het noordelijke deel grenst aan de percelen van Roomsterweg 24 te Zevenhuizen. Aan deze weg is de aanleg in 2018 van een busbaan voorzien. Deze weg zal dan de noordelijke grens vormen. Aan de westkant grenst het gebied aan het perceel van Roomsterweg 25 te Zevenhuizen en in het oosten aan het perceel van Oostindischewijk 9 te Zevenhuizen. In het zuiden vormt een agrarisch perceel de grens, die vervolgens grenst met de weg 'Oostindischewijk'. In figuur 3 is een aanzicht van het projectgebied te zien.

Figuur 2 Locatie projectgebied(rode omlijning) ten zuiden van Leek (bron: Bing Maps)

Figuur 3 Aanzicht projectgebied vanaf de Roomsterweg in west/noordwestelijke richting (bron: Google Maps)

2. 2. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing

Het landschap rondom Leek en de wijk Oostindie is kenmerkend voor een veenkoloniaal veenontginningslandschap. De bewoningassen volgen de gegraven vaarten die aangelegd werden ten behoeve van de veenontginning. De wegen in het gebied volgen vaak deze vaarten, dit is terug te zien in de benamingen, zoals Hoofddiep en Jonkersvaart. De verkaveling in het gebied is gericht naar de vaarten, ten behoeve van de afwatering in de tijd van de veenontginningen. Een ander landschappelijk kenmerk van het gebied is de aanwezigheid van houtsingels, die de verkavelingsstructuur van de veenontginning volgt.

Uitgangspunten voor landschappelijke inpassing

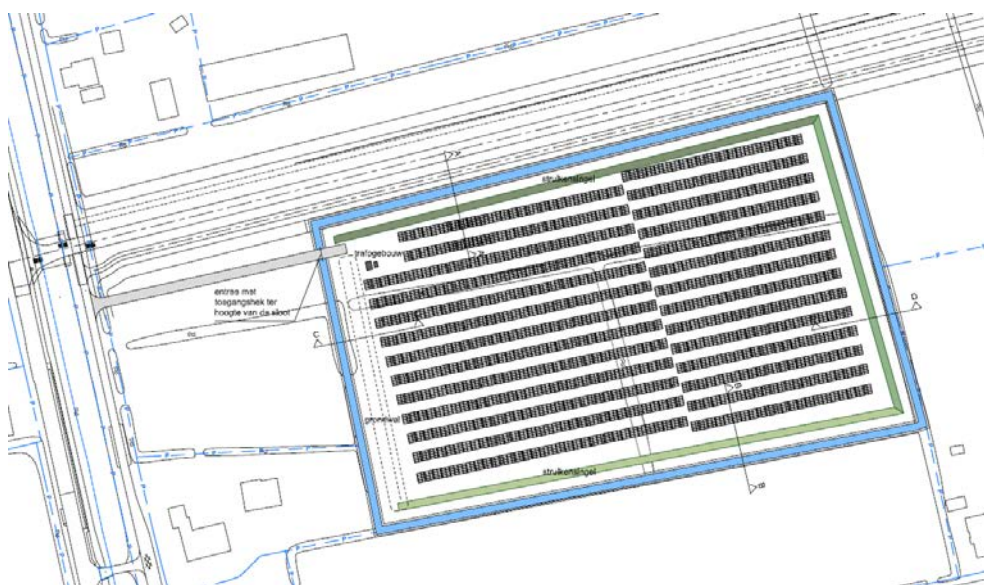
Bij de realisatie van het zonnepark moet net als met de realisatie van de wijk Oostindie rekening worden gehouden met de bestaande kavel- en houtsingelsstructuur. Ook moet er rekening gehouden worden met de functie als overgang van landschap naar het dorp. Enkele uitgangspunten hiervoor zijn opgesteld in samenspraak met de gemeente Leek en omwonenden.

- Het zonnepark dient de huidige kavel structuur te volgen.
- Het park dient rondom uit het zicht gehouden te worden.
- Het zonnepark dient afgeschermd te worden van de erven aan de west- en oostzijde van het park. Dit betreft de erven: Roomsterweg 25 en Oostindischewijk 9 te Zevenhuizen.
- Het park zal worden afgeschermd met een watergang.

3. BESCHRIJVING ONTWIKKELING

3. 1. Algemeen

Het voornemen is om een zonnepark van 2,7 ha op een perceel van circa 3 ha te realiseren. Het totale vermogen dat het park genereerd is 2.3 MWp. Dit is goed voor een opbrengst van circa 1.400.000 kWh per jaar. Dit is vergelijkbaar met het verbruik van circa 400 huishoudens, gebaseerd op het verbruik van 3.500 kWh per jaar. De inrichtingstekening van het zonnepark is hieronder weergegeven in Figuur 4 en opgenomen in bijlage 2.

Figuur 4 Inrichting zonnepark

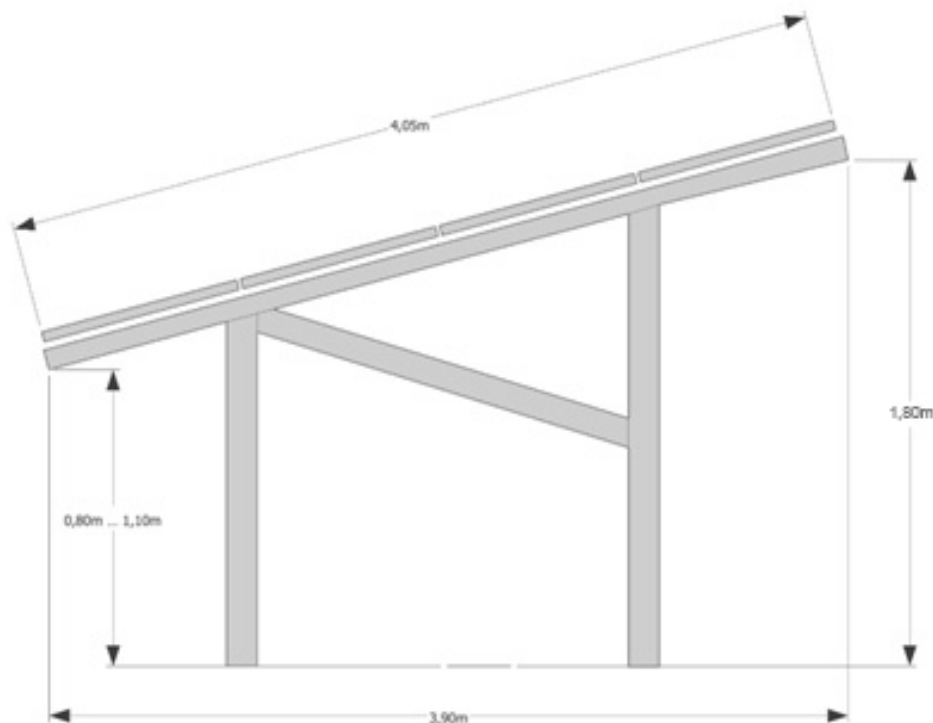
3. 2. Installaties, constructies en infrastructuur

Installaties en constructies

De panelen worden in rijen opgesteld en bevestigd aan frames die verticaal in de grond worden verankerd. Er is geen (betonnen) fundering noodzakelijk. Voor optimale opbrengst worden de panelen in zuidelijke richting gericht en onder een optimale hellingshoek geplaatst. In figuur 5 is een weergave van de constructie van de zonnepanelen die op het park gerealiseerd worden.

De totale oppervlakte van het zonnepark is 3 ha. Hiervan wordt 2,7 ha bebouwd met zonnepanelen. De zonnepanelen hebben een bouwhoogte van 1,80 meter. Figuur 5 weergeeft hoe de zonnepanelen eruit komen te zien.

In het noordwestelijke deel van het park worden een transformatorhuisje en een inkoopstation geplaatst.

Figuur 5 Weergave zonnepaneel (bron: Ecorus)

Infrastructuur

Om de stroom op het openbare net te kunnen aansluiten, wordt het park aangesloten op het transformatorhuisje ten noordwesten van het park (te zien op de situatietekening in figuur 4). Het park wordt ontsloten door de aanleg van een weg ten westen van het zonnepark, die aansluit op Roomsterweg.

3. 3. Locatiekeuze

De gemeente Leek heeft de locatie in de notitie *Kansen voor zonneparken* (zie bijlage 1) aangewezen als geschikt zoekgebied voor zonneparken, over de notitie wordt uitgeweid in paragraaf 4.3. Bij de realisatie van de woonwijk Oostindie is 'duurzaamheid' een belangrijke pijler geweest. Een zonnepark past in deze duurzame gedachte, omdat met deze ontwikkeling duurzame energie wordt opgewekt.

3. 4. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing

In paragraaf 2.2 zijn een aantal uitgangspunten benoemd met betrekking tot de landschappelijke inpassing van het zonnepark. In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier rekening gehouden is met de genoemde uitgangspunten. Een beschrijving van de landschappelijke inpassing is opgenomen in bijlage 2. Hier is het programma van eisen van de gemeente opgenomen waaraan de landschappelijke inpassing minimaal moet voldoen. In de daadwerkelijk voorgestelde maatregelen voor landschappelijke inpassing is aanvullend op deze eisen nog rekening

gehouden met wensen en wijzigingsvoorstellen van omwonenden op twee door de gemeente georganiseerde inloopavonden.

In het ontwerp is rekening gehouden met de bestaande kavelstructuur en de aanwezigheid van lijnbeplanting en houtsingels in de omgeving. De landschappelijke inpassing voldoet hieraan door de aanleg van een houtsingel aan de noordzijde van het zonnepark, die zowel refereert aan de houtsingelsstructuur in de omgeving, maar ook zorgt voor de afscherming van het zonnepark. De houtsingel aan de noordzijde zal ongeveer 3 m hoog worden.

Aan de oost-, zuid- en west- kant wordt het park afgeschermd door de aanbreng van lijnbeplanting in de vorm van dichte, deels wintergroene struiken. Aan de erf-grens met Roomsterweg 25 wordt er een aardewal met beplanting opgetrokken. Het park zal daarnaast rondom omringd worden door een sloot.

3. 5. Functionele inpassing

De wijk Oostindie heeft een duurzaam karakter. De realisatie van een zonnepark geeft invulling aan dit duurzame karakter van de wijk. Door de kleinschalige opzet van het park is deze in maat en schaal passend bij de woonwijk. De kleinschalige opzet geeft daarnaast ook een invulling in de overgang van het dorp naar het landschap.

4. BELEIDSKADER

4. 1. Rijksbeleid

Structuurvisie infrastructuur en Ruimte en Barro

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zet het Rijk in op het beschermen van 14 nationale belangen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) worden regels opgenomen om het beleid uit de Structuurvisie te verwezenlijken. Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Ladder voor duurzame verstedelijking

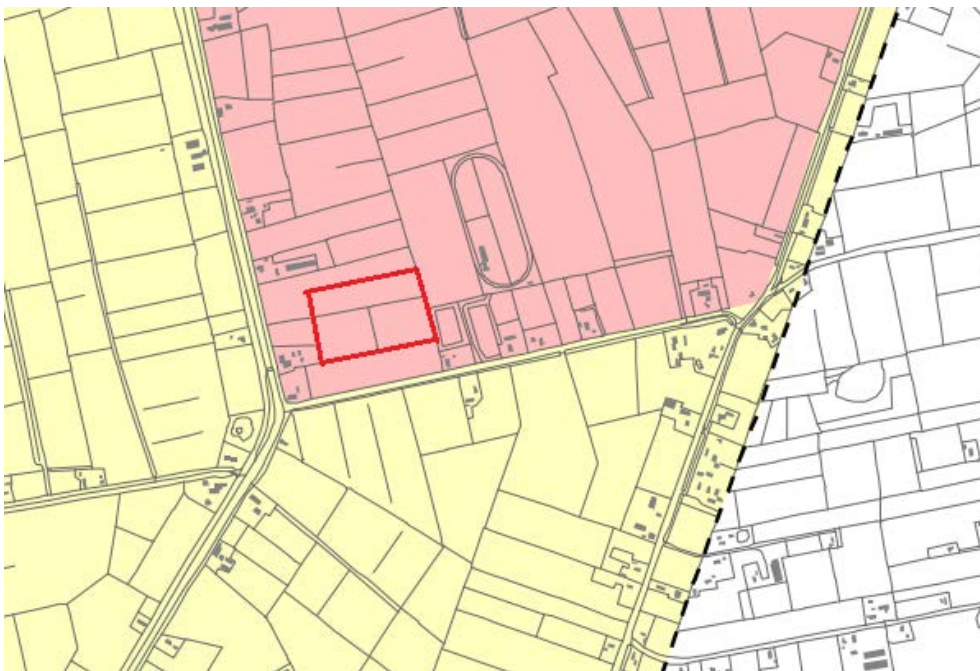
Om zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren hanteert het rijk een ladder voor duurzame verstedelijking. Hiervoor moeten de volgende stappen worden doorlopen:

1. beoordelen of de beoogde ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
2. beoordelen of deze vraag ook binnen bestaand bebouwd gebied gerealiseerd kan worden;
3. en een beoordeling of - indien het voorgaande niet het geval is - de locatie buiten bestaande bebouwd gebied wel multimodaal is of kan worden ontsloten.

Afweging rijksbeleid

De stappen om aan te tonen dat er sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik in de zin van de ladder van de duurzame verstedelijking zijn doorlopen voor een zorgvuldige toetsing van het initiatief:

1. Er bestaat een regionale en lokale behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat aangegeven in de 'Omgevingsvisie 2016-2020' van de Provincie Groningen, hierin geeft de provincie aan een te willen streven naar een productie van 300 MWp zonne-energie in 2020 in Groningen. De lokale behoefte staat weergegeven in de notitie 'Kansen voor zonneparken' van de gemeente Leek, waarin de gemeente de realisatie van zonneparken wil stimuleren. Zowel de provincie als de gemeente wil zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonnepark voorziet hierin.
2. De locatie van het zonnepark valt binnen stedelijk gebied, zoals te zien is in de kaart Stedelijk gebied van de gemeente Leek, weergegeven in figuur 8.
3. Niet aan de orde.

Figuur 8 Stedelijk gebied Leek(rode vlak) met ingetekend plangebied (rode omlijning)

4. 2. Provinciaalbeleid

4.2.1. Omgevingsvisie 2016-2020

In de 'Omgevingsvisie 2016-2020', vastgesteld op 19 april 2016, geeft de Provincie Groningen aan als doel te hebben om te werken naar minimaal 300 MWp zonne-energie in 2020 in de provincie, in stedelijk gebied, op bouwwerken en onder voorwaarden in zonneparken in het buitengebied. Ruimtelijke inpassing en lokale participatie zijn bij de realisatie van zonneparken van belang voor de provincie. Een goede ruimtelijke inpassing moet het draagvlak voor duurzame energie vergroten. Gemeenten zorgen voor de borging van de ruimtelijke kwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik. Hiervoor wordt een ruimtelijk afwegingskader met daarin in een maatwerkbenadering en afwegingscriteria gebruikt. Voor de locatiekeuze verdient het de voorkeur om binnen stedelijk gebied te zoeken of aansluiting te vinden bij het bestaand stedelijk gebied. Van belang is dat het park aansluit bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. Zonneparken in natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland, overige bos- en natuurgebieden buiten NNN en zoekgebieden 64 robuuste verbindingzones) zijn niet toegestaan.

Bevoegdheid gemeenten

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing van zonneparken binnen het stedelijk gebied, en in het buitengebied aansluitend aan het stedelijk gebied voor zonneparken tot 1 ha.

Participatie

Voor de provincie zijn lokale initiatieven en betrokkenheid van omwonenden bij de ontwikkeling en de exploitatie van zonneparken, in financiële en organisatorische zin belangrijk.

4.2.2. Omgevingsverordening 2016

In afdeling 2.21 onder titel 2.11 van de 'Omgevingsverordening 2016', vastgesteld op 1 juni 2016, van de provincie Groningen zijn beleidsregels voor 'installaties voor het opwekken van zonne-energie' opgenomen. De verordening bepaalt onder artikel 2.42.1 lid 2 dat afgeweken mag worden van het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning onder de bepaling van de WABO, voor het plaatsen van een installatie voor de opwekking van zonne-energie voor een periode van maximaal 30 jaar:

- a. binnen het stedelijk gebied;
- b. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² (1 ha) en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een door de gemeente aangestelde deskundige van het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- c. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een door Gedeputeerde Staten aangewezen deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- d. aansluitend aan een bouwvlak in het buitengebied, mits ondergeschikt aan de aan het perceel toegekende hoofdfunctie, mits in de vorm van voorwaarden is geborgd dat de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een door Gedeputeerde Staten aangewezen deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- e. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke, integrale gebiedsvisie aangewezen locaties.

Inpassing

Voor het zonnepark dient een inrichtingsplan gemaakt te worden, waarin rekening gehouden dient te worden met de volgende aspecten:

- de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
- een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

Participatie

De ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid, biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.

Natuurgebieden

De in het tweede lid opgenomen afwijkmogelijkheid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven

'Natuurnetwerk Nederland', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Afweging provinciaal beleid

De realisatie van het zonnepark sluit aan op de 'omgevingsvisie 2016-2020', omdat het in eerste plaats in bepaalde mate voorziet in het streven van de provincie om 300 MWp in 2020 zonne-energie te produceren. Om zorgvuldig ruimte gebruik en behoud van ruimtelijke kwaliteit te waarborgen wordt er een landschappelijke inpassing gemaakt. De locatieafweging van de gemeente is te vinden in het documenten '*Notitie voor zonneparken Leek*' bijgevoegd in Bijlage 1), waarover wordt uitgeweid in paragraaf 4.3. Aan de voorkeursvolgorde voor de locatie van een zonnepark wordt voldaan doordat de locatie binnen het stedelijk gebied van Leek ligt (zie figuur 7). Tot slot valt het zonnepark niet binnen een natuurgebied.

Het zonnepark is besproken met omwonenden en andere belanghebbenden tijdens inloopavonden op 14 april en 7 juli. Deze avonden vormden onder andere input voor de landschappelijke inpassing van het park en waren een eerste verkenning in de mogelijkheden tot participatie. Voor de concrete inventarisatie tot mogelijkheden voor participatie wordt er een bijeenkomst in het begin van 2017 georganiseerd.

4. 3. Gemeentelijkbeleid

4.3.1. Notitie Kansen voor zonneparken Leek

De gemeente Leek heeft voor zonneparken, vastgesteld door het B&W op 14-01-2014, een notitie opgesteld. De notitie is bijgevoegd aan dit document in bijlage 2. Aanleiding voor deze notitie is de prognose van afname van vraag naar bedrijventerrein en woningbouw, hierdoor zijn enkele gebieden 'braak' komen te liggen. Deze gebieden zijn aangewezen voor alternatieve locatieontwikkeling. Een van de alternatieve ontwikkelingen is een mogelijkheid van het plaatsen van een zonnepark. Deze mogelijkheid wordt door de gemeente genoemd, omdat zij duurzaamheid hoog in het vaandel heeft en dit niet alleen wil uitspreken maar ook daadwerkelijk in de praktijk willen brengen. De gemeente heeft hiervoor zes locaties aangewezen, waarvan de gemeente aangeeft dat de locatie 'Fase 3 Oostindie' de meest geschikte is voor de realisatie van zonnepanelen. De verwachting is dat er geen ontwikkelingen op deze locatie zullen zijn op het gebied van woningbouw tot 2030, daarnaast is er volgens de gemeente een reële kans dat delen van dit gebied in de toekomst na 2030) ook geen ontwikkelingen op het gebied van woningbouw zullen ontstaan. De gemeente noemt bij de realisatie van een zonnepark twee hoofbelangen:

1. Investeerder, derden zullen pas bereid zijn een investering te doen als de investering zich terugverdient, daarom moet er een haalbare businesscase zijn.
2. Locatie, er moet een geschikte locatie worden gevonden. Naast de technische aspecten (voldoende zonlicht, veiligheid, aansluiting op elektriciteitsnetwerk)

is ook het ruimtelijke aspect belangrijk. Het zonnepark moet passen in de omgeving.

Daarnaast geeft de gemeente aan dat nog enkele aspecten van belang zijn, namelijk de omvang van het zonnepark en de rol van de gemeente binnen de realisatie. Bij de omvang van het zonnepark is het van belang, ter wille van financieel schaalvoordeel, dat de oppervlakte minimaal 2 ha is, daarnaast is een oppervlakte van rond de 3 ha (circa 7500 panelen en 1.7 MWp vermogen) relatief eenvoudig aan te sluiten op middenspanningsnetwerk.

De gemeente ziet voor zichzelf een faciliterende rol binnen de realisatie van een zonnepark, door het aanwijzen van locaties waar de gemeente planologische medewerking aan wil verlenen, kennis en informatie te verschaffen aan de initiatiefnemer en grond beschikbaar stellen voor pacht of verkoop.

Afweging gemeentelijk beleid

In de afweging van het gemeentelijk beleid past de realisatie van het zonnepark Oostindie in het beleid van de gemeente Leek, omdat:

- Omdat op de locatie geen ontwikkelingen in de woningbouw tot ten minste 2030 zijn voorzien.
- De realisatie van een zonnepark aansluit bij de duurzame wijk Oostindie.
- Het zonnepark genereert een vermogen van 2.3 MW, wat het eenvoudig maakt om aan te sluiten op het middenspanningsnetwerk.
- Er een investeerder, Ecorus, bereid is gevonden voor de ontwikkeling van het zonnepark met een haalbare businesscase.
- Er wordt een gedegen landschappelijke inpassing, door de initiatiefnemer zelf, gerealiseerd, die de ruimtelijke en landschappelijke aspecten in de omgeving van het zonnepark respecteert.

5. OMGEVINGSASPECTEN

Bij de realisatie van nieuwe ontwikkelingen moet, met het oog op de uitvoerbaarheid van het plan, worden onderzocht of in de toekomst sprake is van een goede omgevingssituatie. Daarbij wordt getoetst aan de sectorale wet- en regelgeving op het gebied van milieu, ecologie, archeologie en water.

5. 1. Ecologie

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan. Voor het aspect ecologie is een bureauonderzoek verricht, de resultaten worden in deze paragraaf samengevat. Het gehele onderzoek is bijgevoegd in bijlage 3.

Gebiedsbescherming

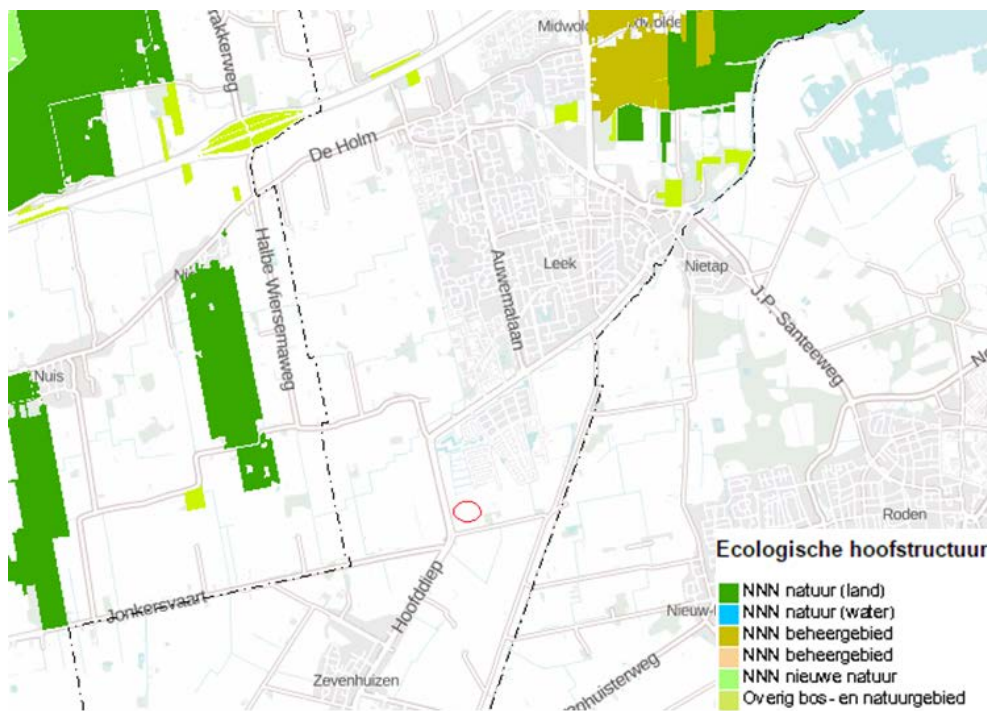
Met betrekking tot de gebiedsbescherming gaat het om de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en/of om gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied.

De soortenbescherming vindt primair plaats via de Flora- en faunawet. Op grond van deze wet mogen er geen beschermde planten en dieren (en hun verblijfsplaatsen), die in de wet zijn aangewezen, verstoord worden. Onder voorwaarden is ontheffing van deze verbodsbepalingen mogelijk. Voor soorten die vermeld staan op bijlage 4 van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

Het gebied maakt geen deel uit van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000, beschermd bos- of natuurgebied, NNN of beschermde Natuurmonumenten. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Leekstermeer en ligt op een afstand van circa 5 km, het Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen ligt op een afstand van circa 6 km. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op een afstand van circa 1,6 km ten westen van het projectgebied. Ten oosten van het plangebied ligt NNN gebied van de provincie Drenthe op een afstand van circa 1,7 km. Ten noorden van het projectgebied ligt overig door de provincie aangewezen bos- en natuurgebied op een afstand van circa 4 km. In of in directe nabijheid van het projectgebied zijn geen door de provincie aangewezen akker- of weidevogelkerngebieden aanwezig. Ten noorden van Leek zijn gebieden aangewezen als ganzenfoerageergebied.

Het projectgebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering zijn hierdoor uitgesloten. Gezien de aard van de ontwikkeling (realisatie van een zonnepark) en de afstand tot natuurgebieden, kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Effecten als vermesting/verzuring kunnen op voorhand worden uitgesloten aangezien de verkeersgeneratie niet toe zal nemen als gevolg van de ontwikkeling van het zonnepark. Significant negatieve effecten

worden dan ook uitgesloten. De Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg.

*Figuur 9 Plangebied (rode cirkel) t.o.v. beschermde natuurgebieden
(bron: kaart ontwerp natuurbeheerplan 2017 provincie Groningen)*

Soortenbescherming

Voor de gewenste ontwikkeling heeft een ecologisch bureauonderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten plaatsgevonden. De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van foto's van het plangebied, algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere Rapon, www.verspreidingsatlas.nl en www.waarneming.nl).

Naar verwachting kunnen de volgende soorten in het gebied voorkomen:

- **Vogels:** De waterpartijen bieden leefgebied aan watervogels als meerkoet, wilde eend en waterhoen. In het plangebied broeden mogelijk incidenteel weidevogels.
- **Zoogdieren:** Het plangebied biedt geschikt leefgebied aan algemeen voorkomende, licht beschermde soorten als de ree, veldmuis, haas en konijn. Het plangebied is ongeschikt voor zwaardere beschermde soorten.
- **Amfibieën:** De sloten kunnen als voortplantingsplaats voor algemene amfibieën als bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad dienen. Gezien de aanwezige biotopen komen hier geen zwaardere beschermde soorten voor.
- **Vissen:** De sloten bieden waarschijnlijk leefgebied aan de matig beschermde kleine modderkruiper. Andere beschermde vissoorten zijn hier niet te verwachten.

- *Overige soorten:* Er zijn, gezien de aanwezige biotopen, geen beschermde reptielen en/of bijzondere insecten of overige soorten te verwachten op de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is verboden. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Flora en faunawet wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 augustus (bron: website vogelbescherming).

Gezien de bovenstaande conclusies staat de Flora- en faunawet, met inachtneming van de voorgestelde maatregelen, de uitvoering van het plan niet in de weg. De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op beschermde natuurgebieden of beschermde soorten. Het aspect ecologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

5. 2. Cultuurhistorie en Archeologie

5.2.1. Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting van een ruimtelijk plan worden beschreven op welke manier rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden in het plangebied.

Het perceel en de directe omgeving hebben geen cultuurhistorische waardevolle bebouwing. Wel zijn de structuren en kenmerken van het landschap als cultuurhistorisch waardevol aangemerkt. Met deze structuren en kenmerken wordt rekening gehouden bij de realisatie van het zonnepark, door de bestaande verkaveling te behouden en met de realisatie van een landschappelijke inpassing. Bij de landschappelijke inpassing (zie bijlage 2) wordt er een houtsingel geplaatst, lijnbeplanting in struikvorm en een aarden wal om het zonnepark in te passen en af te schermen.

5.2.2. Archeologie

Ter bescherming van eventuele archeologische waarden in de bodem is de Monumentenwet van toepassing. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven.

Uit archeologisch bureauonderzoek blijkt dat er geen archeologische waardevolle monumenten of gebouwen in of rond het project-gebied te vinden zijn. Wel blijkt uit de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) dat het gebied een middelhoge archeologische trefkans. Uit eerder uitgevoerd onderzoek in het plange-

bied, een Standaard Archeologische Inventarisatie, uitgevoerd in augustus 2000 door Grontmij, blijkt dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn in het plangebied. Daarom kan de conclusie getrokken worden dat de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle vondsten klein is, maar niet geheel afwezig, daarom zal tijdens de realisatie van het zonnepark rekening worden gehouden met de kans op archeologische vondsten. In het geval er toch archeologische vondsten gedaan worden, wordt dit bij de ROB (Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek) gemeld.

5. 3. Water

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening te toetsen op water. Het doel van deze watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen. De waterhuishouding bestaat uit de overheidszorg die zich richt op het op en in de bodem vrij aanwezige water, met het oog op de daarbij behorende belangen. Het oppervlaktewater en het grondwater vallen onder de zorg voor de waterhuishouding. Naast veiligheid en wateroverlast (waterkwantiteit) worden ook de gevolgen van het plan voor de waterkwaliteit en verdroging onderzocht.

5.3.1. Watertoets

De watertoets is een procesinstrument dat moet waarborgen dat gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder. Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Waterschap Noorderzijlvest.

Het voorgenomen plan is aan het Waterschap kenbaar gemaakt via de digitale watertoets (kenmerk: 20160629-34-13260).

Het beoogde voornemen heeft in beginsel beperkte gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daarom niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd in niet-uitloogbare materialen.

Daarnaast is het plan om de bestaande greppels in het plangebied te dempen en deze minimaal één op één te compenseren door een sloot rondom het zonnepark aan te leggen. Deze bestaat uit verbreding van zuid- en oostkant, deels nieuw te graven sloot aan de noordzijde ten behoeve van tracé busbaan en een nieuwe sloot aan de westzijde. Het waterschap heeft reeds aangegeven dat het dempen en graven van een nieuwe ringsloot ter compensatie een goed uitgangspunt is. Voordat het park wordt gerealiseerd zal een watervergunning worden aangevraagd.

5. 4. Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Het zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Bedrijven in de omgeving vormen ook geen belemmering, omdat een zonnepark geen gevoelige functie betreft. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

5. 5. Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Bodemonderzoek is noodzakelijk, indien er geen personen langer dan 2 uren per dag in een bouwwerk verblijven. Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven.

Bovendien zijn geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd. Binnen het terrein is sprake van een gesloten grondbalans. Tot slot worden geen ernstige verontreinigingen verwacht, gelet op het voormalig agrarisch gebruik.

5. 6. Geluidshinder

Voor geluidshinder van de meeste inrichtingen zijn de algemene regels van het Activiteitenbesluit van toepassing. Op grond van de Wet geluidshinder geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die “in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken”, een geluidzone. Bij ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd.

Het zonnepark is geen geluidgevoelig object, hierdoor blijft onderzoek in het kader van de Wet geluidshinder achterwege. Ook een onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit (Wet milieubeheer) is niet nodig. Het zonnepark veroorzaakt geen relevante geluidbelasting. De inrichting valt wel onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit, maar is niet meldings- of omgevingsvergunningsplichtig voor het onderdeel milieu.

5. 7. Luchtkwaliteit

Het aspect luchtkwaliteit is verankerd in de Wet milieubeheer. Het zonnepark draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Het project gaat namelijk in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Alleen

in de aanlegfase vinden meer intensief verkeersbewegingen plaats. In de gebruiksfase vinden incidenteel verkeersbewegingen plaats die samenhangen met het beheer en onderhoud van het zonnepark.

5. 8. Externe veiligheid

De externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's. Daarbij gaat het om risico's die worden veroorzaakt door risicovolle inrichting, het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en door buisleidingen.

Het zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

5. 9. Lichthinder

De werking van zonnepanelen is gebaseerd op het opvangen van (zon)licht. De zonnepanelen zelf vormen geen lichtbron. Lichthinder wordt dan ook niet verwacht. Reflectie van zonlicht is nadelig voor het rendement en wordt dus ook om die reden zoveel mogelijk voorkomen.

Zonneparken kunnen overigens wel gepaard gaan met een schittering van de zon voor automobilisten van omliggende wegen. Dit kan mogelijk leiden tot negatieve gevolgen voor de verkeersveiligheid. Het park zal rondom worden afgeschermd door beplanting, hierdoor zal er geen schittering optreden. De verkeersveiligheid zal door toedoen van lichthinder van het zonnepark niet in het geding komen.

5. 10. Kabels en leidingen

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of van de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale leidingen worden bij de uitvoering door middel van een Klic-melding in kaart gebracht.

In of nabij het projectgebied liggen geen kabels of leidingen die een planologische zone hebben. Om de het zonnepark op het net aan te laten sluiten wordt er een kabel aangelegd naar het transformatorhuisje ten noordwesten van het park.

6. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een project. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Er bestaan op voorhand geen belemmeringen voor het verlenen van medewerking aan de beschreven ontwikkeling, door het doorlopen van een procedure ex artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de Wabo.

Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om tegen het besluit tot verlenen van de omgevingsvergunning in bezwaar en beroep te gaan (reguliere omgevingsvergunningprocedure).

Lokale betrokkenheid en participatie

Het zonnepark is besproken met omwonenden en andere belanghebbenden tijdens inloopavonden op 14 april en 7 juli. Deze avonden waren georganiseerd om informatie over het zonnepark te verschaffen. Daarnaast vormden deze avonden ook onder andere input voor de landschappelijke inpassing van het park en waren een eerste verkenning in de mogelijkheden tot participatie. Voor de concrete inventarisatie tot mogelijkheden voor participatie wordt er een bijeenkomst in het begin van 2017 georganiseerd.

6. 2. Economische uitvoerbaarheid

Voor de totstandkoming van dit zonnepark wordt een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) aangevraagd, waarmee de zogeheten onrendabele top van de elektriciteitsproductie van het zonnepark via een bedrag per kWh wordt gecompenseerd. Met de SDE+ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten voor de initiatiefnemer aan tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen. Deze subsidie is in de exploitatie noodzakelijk voor een bedrijfseconomische haalbaarheid. Met een goedgekeurde omgevingsvergunningaanvraag kan de initiatiefnemer de SDE+-subsidie aanvragen, een verleende omgevingsvergunning is namelijk een wettelijk vereiste om voor subsidiëring in aanmerking te kunnen komen. Verwacht wordt dat deze gevraagde subsidie zal worden toegekend.

De uitvoerbaarheid van het beoogde zonnepark, voor een periode van 20 jaar, is hiermee zeker gesteld, mits voldaan wordt aan bovengenoemde aspecten.

7. AFWEGINGEN EN CONCLUSIES

De realisatie van dit zonnepark heeft geen negatieve effecten op de omgeving en wordt naar een goede ruimtelijke ordening landschappelijk ingepast.

BIJLAGE 1

Nummer	2013009302
Onderwerp:	Kansen voor zonneparken
Programmanummer	11
Portefeuillehouder	Wethouder H.J. Morssink
Behandeling in de raadscommissie:	Ja, ter kennisname aanbieden
Voorstel aan de gemeenteraad:	nee
Bijlage(n):	1 Pijler 3 uit het Energieakkoord: stimuleren van decentrale duurzame energie 2 Brief Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen aan Provinciale Staten over Energie en Ruimte 3 Situatietekening zoekgebied Oostindie fase 3 4 Situatietekening zoekgebied Leeksterhout - A7 5 Conceptpersbericht
B en W-beslissing 14-01-2014:	conform besloten

Aanleiding

Zoals bekend zijn de prognoses met betrekking tot woningbouw en de uitgifte van bedrijventerreinen de afgelopen jaren fors neerwaarts bijgesteld. Dit is aanleiding geweest voor het project alternatieve locatieontwikkeling. Dit project omvat een zestal IGS locaties die in de bijgestelde plannen niet of veel later worden ontwikkeld. Voor deze locaties zijn alternatieve mogelijkheden onderzocht. Een van de alternatieven die hierbij in beeld kwam, is de mogelijkheid van een zonnepark. Een zonnepark is een weiland met zonnepanelen voor de opwekking van duurzame energie (groene stroom). Zonneparken zijn een betrekkelijk nieuw fenomeen. In Nederland zijn ook nog nauwelijks zonneparken gerealiseerd. In dit advies wordt uw college bijgepraat over de kansen voor zonneparken en wordt een aantal vervolgstappen voorgesteld.

Waarom een zonnepark

De aanleiding om de mogelijkheden van een zonnepark te verkennen, is gelegen in het feit dat de gemeente Leek over de nodige braakliggende gronden beschikt die (voorlopig) niet worden ontwikkeld. Het merendeel van deze gronden wordt op dit moment agrarisch verpacht. De opbrengst van de verpachtingen is relatief beperkt en dekt de rentelasten niet. Een zonnepark biedt wellicht kansen om een hogere opbrengst te genereren voor de braakliggende gronden.

Een tweede belangrijke reden om zonneparken te faciliteren is dat hierdoor duurzame energie wordt opgewekt. In tegenstelling tot fossiele brandstoffen is de zon een onuitputtelijke bron van energie. Bovendien draagt energie van zonnepanelen bij aan het terugdringen van de CO₂ uitstoot. De gemeente Leek heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Het faciliteren van duurzame vormen van energieproductie draagt bij aan een duurzame wereld. Zonneparken dragen ook bij aan het duurzame imago van een gemeente of woonwijk. Met een zonnepark in je gemeente laat je zien dat duurzaamheid niet enkel met de mond wordt beleden, maar ook daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht.

Ten slotte wordt met het faciliteren van een zonnepark invulling gegeven aan rol die van gemeenten verwacht wordt in het kader van het SER-Energieakkoord. Bij dit akkoord zijn diverse maatschappelijke organisaties betrokken, waaronder de VNG. Uw college heeft onlangs een advies behandeld waarbij dit Energieakkoord is toegelicht.

Wat is nodig

Voor de ontwikkeling van een zonnepark zijn twee zaken van belang:

1. Investeerder; de realisatie van een zonnepark is een forse investering. Partijen zullen pas bereid zijn deze investering te doen als de investering zich terugverdient. Met andere woorden, er moet sprake zijn van een haalbare businesscase.
2. Locatie; er moet een geschikte locatie worden gevonden. Naast de technische aspecten (voldoende zonlicht, veiligheid, aansluiting op elektriciteitsnetwerk) is ook het ruimtelijke aspect belangrijk. Het zonnepark moet passen in de omgeving. De gemeente en de provincie zullen medewerking moeten verlenen en het bestemmingsplan aan moeten passen.

ad. 1 Tot enkele jaren geleden waren zonnepanelen nog dermate duur dat deze enkel door idealisten werden aangeschaft. De laatste jaren zijn zonnepanelen veel goedkoper geworden en is bovendien het technisch rendement verbeterd. Hierdoor kan een particulier die zonnepanelen op zijn huis plaatst, deze investering binnen tien jaar terugverdienen. Het aantal woningen met zonnepanelen groeit dan ook snel. Het rendement van een zonnepaneel wordt sterk beïnvloedt door de prijs die wordt verkregen voor de opgewekte stroom. Doordat particulieren de opgewekte stroom mogen verrekenen met de gebruikte stroom (salderen), ontvangen zij voor de opgewekte stroom dezelfde prijs per kWh als die zij betalen per kWh. Deze particuliere stroomprijs per kWh is globaal als volgt opgebouwd:

kale stroomprijs:	7 cent
energiebelasting:	11 cent
btw:	4 cent

Totaal 22 cent / kWh

Zoals aangegeven verdienen zonnepanelen zich bij een dergelijke prijs binnen redelijke termijn terug. Voor een investeerder in een zonnepark is deze prijs echter niet van toepassing. Deze investeerder krijgt een producentenprijs van circa 7 cent/kWh. Met een dergelijke prijs is een zonnepark niet rendabel te exploiteren. Dat is ook de reden dat grote energiebedrijven momenteel niet investeren in zonneparken.

De rijksoverheid wil de opwekking van duurzame lokale energie stimuleren. In het recent gesloten SER-energieakkoord is daarom het volgende afgesproken: "voor hernieuwbare energie die in coöperatief verband of door een vereniging van eigenaren wordt opgewekt en gebruikt door kleinverbruikers, wordt een belastingkorting van 7,5 cent/kWh ingevoerd." De leden van een coöperatie dienen zich hierbij in de nabijheid van de productielocatie te bevinden. Nabijheid is hierbij gedefinieerd als "binnen een postcodehoof", dat wil zeggen het viercijferige postcodegebied plus aangrenzende postcodegebieden. Dat deel van het Energieakkoord dat betrekking heeft op het stimuleren van decentrale duurzame energie is bijgevoegd als bijlage 1. De fiscale regeling staat beschreven op pagina 86.

Hoewel de hoofdlijn van deze regeling duidelijk is en perspectief lijkt te bieden, bestaat nog onzekerheid over de exacte uitwerking. Ook het feit dat de belastingkorting over vier jaar wordt geëvalueerd, brengt onzekerheid met zich mee voor potentiële investeerders. Wanneer de rijksoverheid voor lange termijn zekerheid weet te bieden voor investeerders, kan het investeren in een zonnepark voor coöperaties van kleinverbruikers interessant worden. Naarmate zonnepanelen nog beter en goedkoper worden, wordt de businesscase voor een zonnepark aantrekkelijker. Voor particulieren die zelf een geschikt dak hebben voor zonnepanelen, zal deze optie echter de voorkeur hebben en houden omdat volledig gesaldeerd kan worden (opbrengst 22 cent /kWh). Er zijn echter ook veel mensen die geen geschikt dak hebben of geen panelen op hun dak willen hebben. Voor deze mensen zou aansluiting bij een lokale energiecoöperatie interessant kunnen zijn.

ad. 2 Voor een zonnepark is uiteraard ook een locatie nodig. Deze locatie moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

- a. de locatie dient voor lange tijd beschikbaar te zijn. In theorie kan een zonnepark worden verplaatst. Echter de kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn zodanig dat het sterk de voorkeur verdient om een locatie te hebben die minimaal twintig jaar beschikbaar is.
- b. de locatie dient tegen redelijke kosten beschikbaar te zijn. Het rendement van een zonnepark is niet zodanig dat hiervoor dure (bouw)grond gebruikt kan worden. Ook grond waarvoor een meerwaardeclausule (nabetalings) van toepassing is bij wijziging van het bestemmingsplan, komt daarom niet in aanmerking.
- c. de locatie moet ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Gemeente en Provincie zullen planologische medewerking moeten verlenen. Zowel de gemeente Leek als de provincie Groningen hebben hiervoor nog geen beleid ontwikkeld. De Provincie Groningen heeft inmiddels wel een onderzoek laten verrichten door adviesbureau KNN en heeft hierover een brief aan Provinciale Staten verzonden (brief is bijgevoegd als bijlage 2). Zowel in het onderzoek van KNN als de brief aan Provinciale Staten worden "braakliggende ontwikkellocaties" hierbij als mogelijkheid benoemd. Uiteraard is de ruimtelijke kwaliteit in relatie tot de omgeving hierbij belangrijk en zal voldoende aandacht aan de landschappelijke inpassing besteed moeten worden. Ten aanzien van locaties in het buitengebied heeft de Provincie een terughoudend beleid en dat zal naar verwachting ook zo blijven.

Locaties in de gemeente Leek

In het kader van het project alternatieve locatieontwikkeling zijn voor een zestal locaties alternatieve mogelijkheden verkend. Dit betreft locaties die in de IGS Leek-Roden bestemd zijn voor ontwikkeling, maar waarvan de verwachting is dat deze niet of pas op lange termijn worden ontwikkeld. Van deze locaties lijkt Oostindie fase 3 het meest geschikt voor een zonnepark. Bij de locaties Leeksterveld fase 3 en Tolbertervaart hebben we te maken met nabetalingsverplichtingen bij wijziging van het bestemmingsplan. De grond in deze locaties wordt daarmee te duur voor een zonnepark. De locaties Zevenhuizen Oost (noordelijk deel), Oostwold Oost en Entree Leek zijn relatief klein en minder geschikt.

De locatie Oostindie fase 3 heeft een oppervlakte van circa 25 hectare. Een situatietekening is bijgevoegd als bijlage 3. De verwachting is dat dit gebied niet voor 2030 wordt ontwikkeld, waarbij er een reële kans is dat delen van dit gebied ook daarna niet nodig zijn voor woningbouw. Het lijkt daarom goed mogelijk een beperkt deel van dit gebied te reserveren voor een zonnepark. Wanneer er een initiatief komt voor een zonnepark, zou een ruimtelijke verkenning gedaan moeten worden naar de mogelijkheden in het zoekgebied Oostindie fase 3. Naast een zonnepark moet hierbij ook rekening worden gehouden met ruimte voor een ontsluitingsweg, de functie wonen en een helofytenveld. De omvang en exacte locatie zal hierbij in overleg met initiatiefnemers en de Provincie Groningen nader worden bepaald. Uiteraard is een goede landschappelijke inpassing hierbij een voorwaarde.

Naast de bovengenoemde IGS locaties zijn er uiteraard meer locaties denkbaar. De binnendorpse locaties, denk bijvoorbeeld aan het Netam terrein, zijn echter te duur. In het buitengebied is een zonnepark ruimtelijk gezien minder gewenst en zal naar verwachting geen medewerking van de Provincie worden verkregen. Een locatie die wellicht nog wel interessant kan zijn, is de strook grond tussen Leeksterhout en de A7 (voor situatietekening zie bijlage 4). Deze locatie is al naar voren gebracht door de raadsfractie van GroenLinks. Deze strook is in het bestemmingsplan nog gereserveerd voor een spoorlijn, maar dat plan is afgeblazen en deze reservering lijkt niet langer nodig. In de IGS Leek-Roden is deze strook in beeld voor een parallelweg, maar ook dat plan is voorlopig niet aan de orde. Ten slotte moet in dit gebied nog een waterberging gerealiseerd worden. De kans bestaat echter dat er nog voldoende ruimte resteert voor een zonnepark. In 2014 zullen de plannen voor een waterberging nader worden uitgewerkt. Het is de vraag hoe de Provincie en de bedrijven op Leeksterhout tegen een dergelijke ontwikkeling aankijken, maar vanuit ruimtelijk perspectief is het een locatie die mogelijkheden lijkt te bieden. Wanneer er een initiatief komt voor een zonnepark in de gemeente Leek, zullen ook de mogelijkheden van deze locatie nader worden verkend.

Hoewel Oostindie fase 3 en de strook ten noorden van Leeksterhout op dit moment de meest geschikte locaties lijken, moeten andere locaties niet bij voorbaat worden uitgesloten. Eventuele initiatieven op andere locaties zullen worden afgewogen op basis van ruimtelijke kwaliteit en inpasbaarheid in de omgeving.

Omvang zonnepark

De omvang van een zonnepark is afhankelijk van de beschikbare financiële middelen en de beschikbare ruimte. Om gebruik te kunnen maken van schaalvoordelen is een oppervlakte van minimaal 2 hectare wenselijk. Bij een oppervlakte tot circa 3 hectare (circa 7500 panelen, 1,7 mW = stroom voor circa 500 huishoudens) kan relatief eenvoudig worden aangesloten op het middenspanningsnetwerk. Bij een groter opgesteld vermogen zullen hogere kosten gemaakt moeten worden voor aansluiting op het elektriciteitsnetwerk. Gelet op het beoogde organisatiemodel, een coöperatie van kleinverbruikers, lijkt het reëel uit te gaan van een groeimodel. Hier past een locatie bij waar relatief klein begonnen kan worden, maar met uitbreidingsmogelijkheden voor een fasegewijze ontwikkeling.

Rol gemeente

Bij de realisatie van een zonnepark zal de gemeente Leek een faciliterende rol spelen. Dit kan in de eerste plaats door locaties aan te wijzen waar de gemeente planologische medewerking wil verlenen. Wanneer er duidelijkheid is met betrekking tot mogelijke locaties, wordt een belangrijke hobbel weggenomen voor potentiële initiatiefnemers. Vervolgens kan de gemeente initiatiefnemers faciliteren met kennis en informatie, door grond beschikbaar te stellen (verpachten of verkopen) en het bestemmingsplan aan te passen. Ter stimulering van duurzame energieproductie zou de gemeente burgers en bedrijven actiever kunnen informeren over de mogelijkheden van zonne-energie.

Zelf investeren in een zonnepark is niet aan de orde. De productie van (duurzame) energie is geen taak van de gemeente. Bovendien is investeren in zonneparken niet rendabel voor grootverbruikers en is de financiële positie van de gemeente Leek niet zodanig dat investeren in een zonnepark enkel vanwege duurzaamheid of imago gerechtvaardigd is. Overigens gaat de gemeente de eigen gebouwen wel verduurzamen. Hierbij wordt ook de mogelijkheid van zonnepanelen op deze gebouwen onderzocht.

Communicatie

Bij de realisatie van een zonnepark wil de gemeente een faciliterende rol spelen en is dus afhankelijk van de initiatieven van derden. Het is daarom belangrijk dat burgers goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden van zonneparken en de rol die de gemeente Leek hierbij wil spelen. Bij de informatievoorziening richting burgers kunnen ook andere organisaties die zich bezighouden met duurzame energie een rol spelen. Hierbij kan gedacht worden aan: Natuur en Milieufederatie Groningen, Grunneger Power (duurzame energiecoöperatie), Wold en Waard (informerende huurders) en adviesbureau 's met kennis van zaken. Verschillende partijen hebben reeds aangegeven dat zij willen ondersteunen bij het informeren van burgers over duurzame energie, bijvoorbeeld door een presentatie te verzorgen op een informatiebijeenkomst. De volgende acties worden voorgesteld:

- uitbrengen van een persbericht na besluitvorming over onderhavige notitie (concept is bijgevoegd als bijlage 5)
- plaatsen van informatie op de gemeentelijke website, in het Gemeenteblad en op Twitter.
- organiseren van een informatiebijeenkomst in het voorjaar van 2014 over de mogelijkheden van zonne-energie en zonneparken.

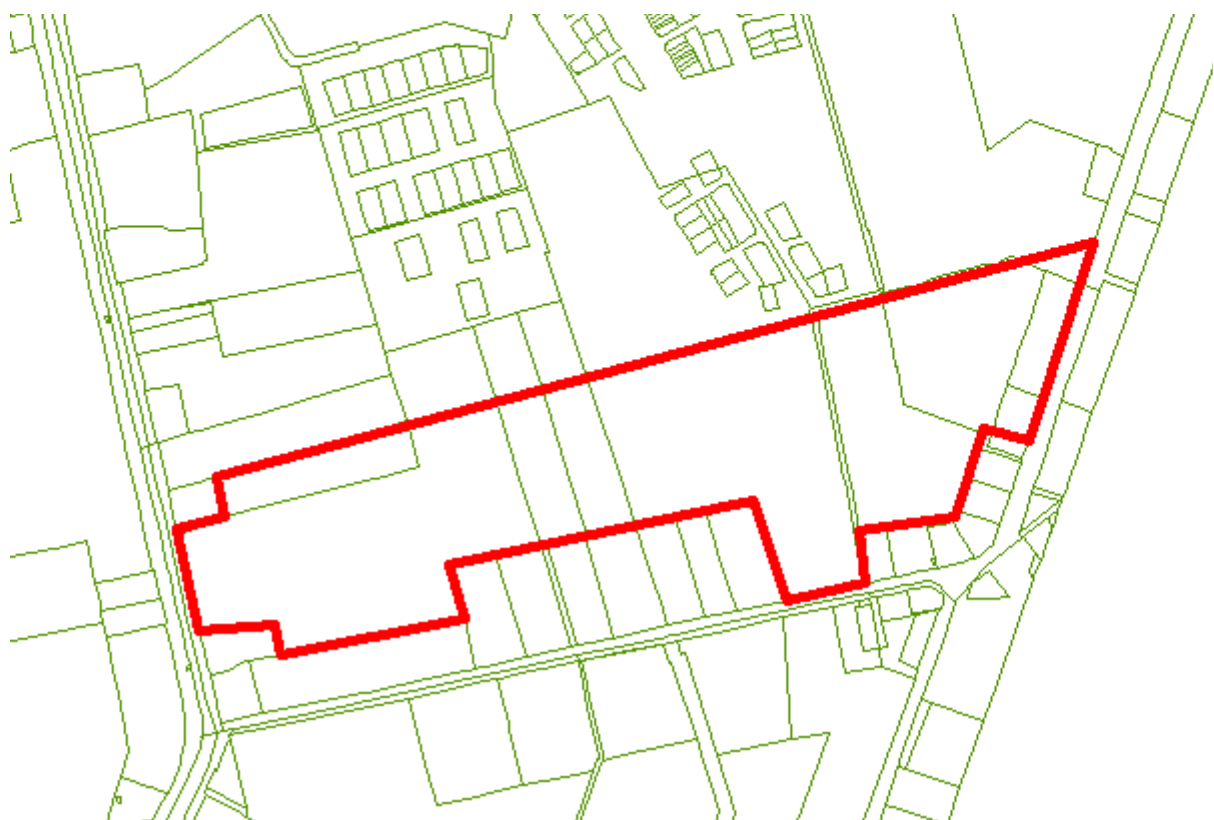
Samenvatting en vervolg

De gemeente Leek heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan en beschikt over braakliggende locaties. De gemeente is daarom bereid de productie van duurzame energie in de vorm van een zonnepark te faciliteren. In dit advies wordt ingegaan op de ruimtelijke aspecten en de financiële haalbaarheid van een zonnepark. Ten slotte wordt ingegaan op de rol van de gemeente, de communicatie en worden een aantal vervolgstappen voorgesteld.

Voorgesteld besluit

1. Initiatieven voor een zonnepark in de gemeente Leek in beginsel positief benaderen.
2. De mogelijkheden van een zonnepark ruimtelijk nader verkennen zodra hiervoor serieuze interesse bestaat.
3. Instemmen met de in dit advies opgenomen communicatieparagraaf en bijgaand persbericht.
4. Dit besluit ter kennisname aanbieden aan de raadscommissie.

Zoekgebied Oostindie fase 3

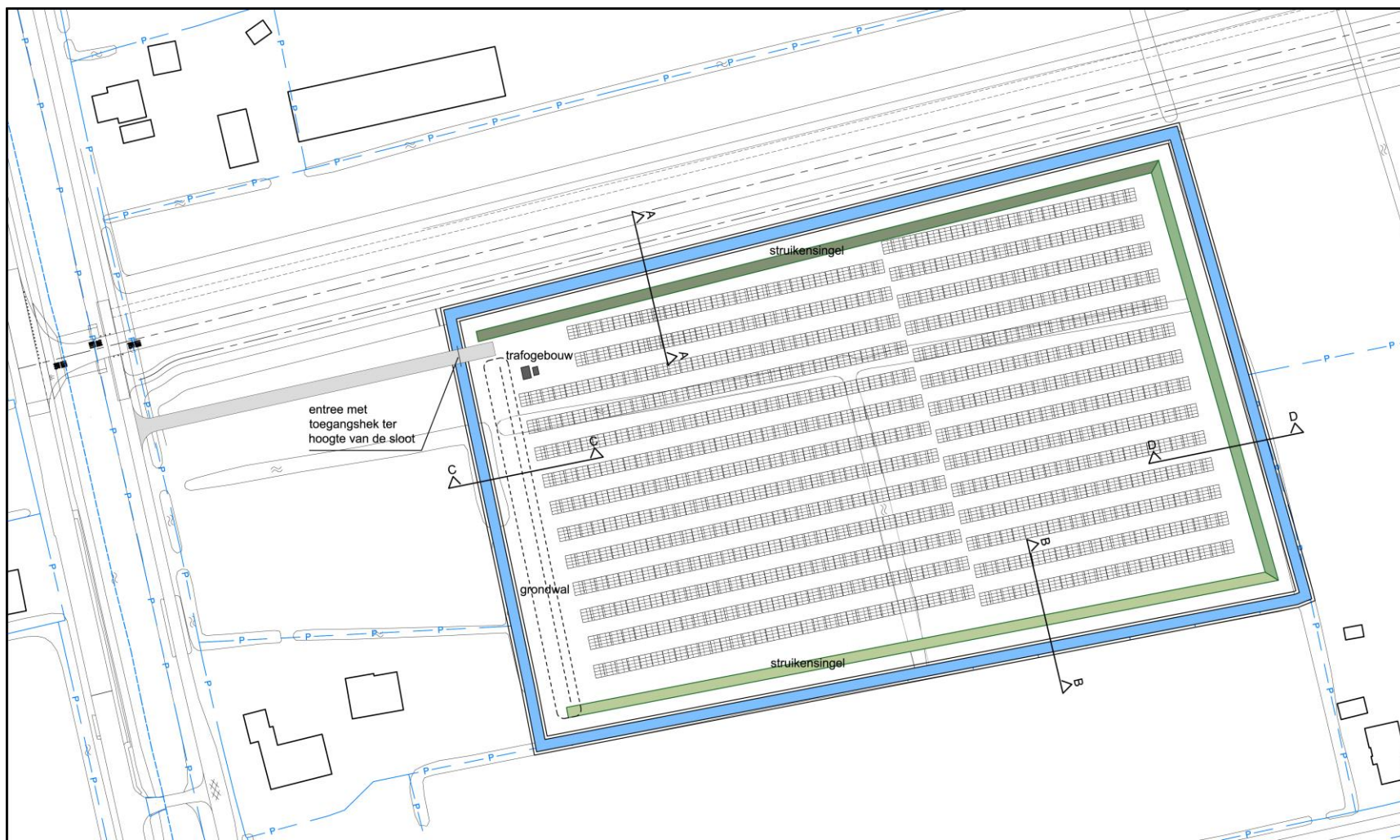
Zoekgebied Leeksterhout - A7

BIJLAGE 2

BIJLAGE II: LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ZONNEPARK OOSTINIDIE

1. PLANKAART EN DOORSNEDES

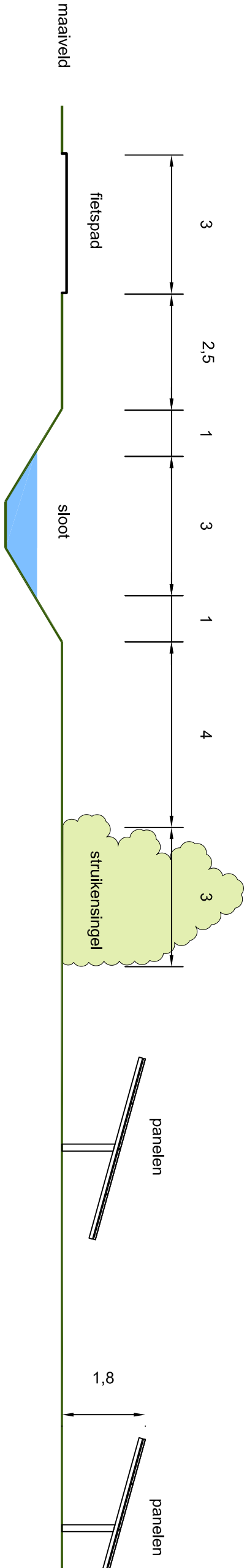

Rho adviseurs voor leefruimte

Druifstreek 72c
8911 LH Leeuwarden
www.rho.nl

Plankaart
zonnepark Oostindie
projectnummer: 20161071
schaal 1:1000
1 november 2016

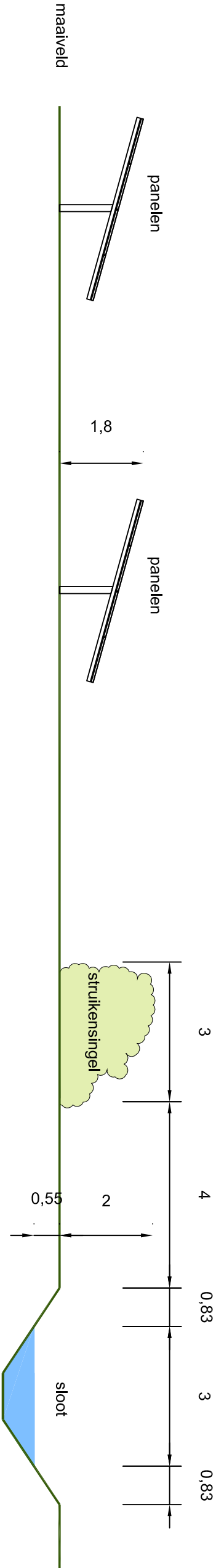

Doorsnede A-A: noordelijke grens

De struikensingel kent een a-symmetrisch profiel met aan de buitenzijde losse beplanting en aan de binnenzijde een gesnoeide haag (zijde waar de panelen staan).

- Soortenlijst:
- sleedoorn (buitenzijde) 5%
 - hulst (buitenzijde) 10% wintergroen
 - liguster (buitenzijde/binnenzijde) 10% wintergroen
 - hondsroos (buitenzijde/binnenzijde) 20%
 - europese vogelkers (binnenzijde) 30%
 - lijsterbes (binnenzijde) 25%

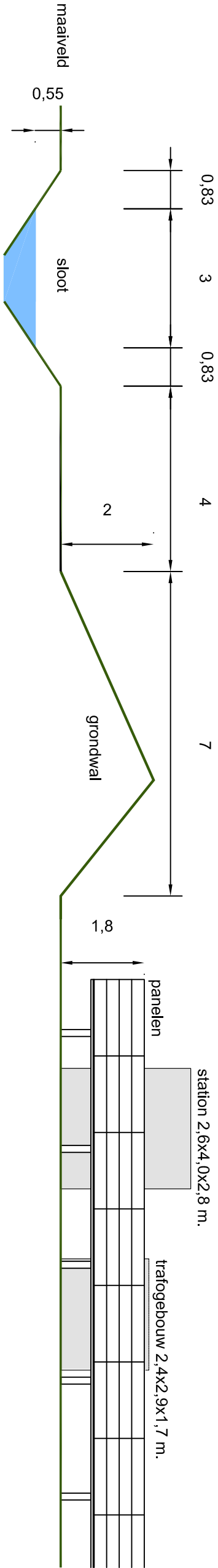

Doorsnede B-B: zuidelijke grens

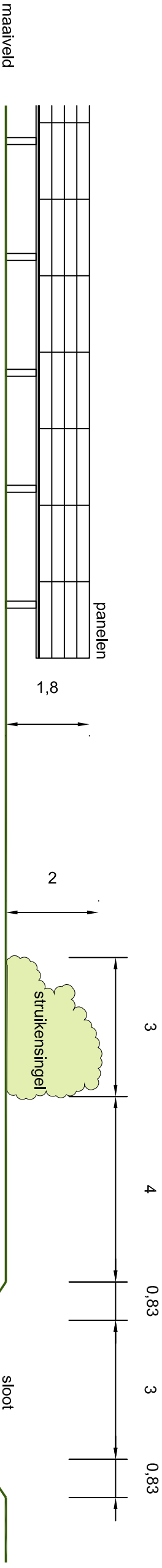
De struikensingel kent een a-symmetrisch profiel met aan de buitenzijde losse beplanting en aan de binnenzijde een gesnoeide haag (zijde waar de panelen staan).

- Soortenlijst:
- brem (buitenzijde) 5% wintergroen
 - hulst (buitenzijde) 10% wintergroen
 - liguster (buitenzijde/binnenzijde) 5% wintergroen
 - sleedoorn (buitenzijde/binnenzijde) 20%
 - eenstijlige meidoorn (buitenzijde/binnenzijde) 30%
 - krent (buitenzijde/binnenzijde) 30%

Doorsnede C-C: westelijke grens

Doorsnede D-D: oostelijke grens

De struikensingel kent een a-symmetrisch profiel met aan de buitenzijde losse beplanting en aan de binnenzijde een gesnoeide haag (zijde waar de panelen staan).
De singel wordt in de hoogte niet verder teruggesnoeid dan 2 meter.

- Soortenlijst:
- brem (buitenzijde) 5% wintergroen
 - hulst (buitenzijde) 15% wintergroen
 - hondsroos (buitenzijde/binnenzijde) 30%
 - vuilboom (buitenzijde/binnenzijde) 30%
 - eenstijlige meidoorn (buitenzijde/binnenzijde) 20%

2 RUIMTELIJKE EN LANDSCHAPPELIJKE UITGANGSPUNTEN

Het projectgebied maakt onderdeel uit van een veenkoloniaal landschapstype. Beeldbepalend zijn het grootschalig lint (kanaal, bebouwing, wegen en beplanting) van het Hoofddiep en het kleinschaliger lint van de Oostindische Wijk. Daarnaast is kenmerkend de verkavelingsrichting (in west--oostelijke richting) gekoppeld aan en loodrecht op de ontginningsassen, het Hoofddiep en de Oostindische Wijk in samenhang met de begeleidende houtsingelstructuur. In ruimtelijke zin vallen de aan de linten gekoppelde erven als massa's op.

De kavelstructuur en de houtsingelstructuur zijn tevens een van de uitgangspunten voor de landschappelijke onderlegger van het ontwerp van de woonwijk Oostindie. Met de komst van het zonnepark ontstaan kansen om het landschappelijk casco en houtsingelstructuur in het gebied te versterken en meer eenheid in het aanzicht vanaf de woonwijk in Oostindie en vanaf de openbaar vervoer ontsluiting te ontwikkelen en een buffer te maken tussen het wonen en het zonnepark. Daarnaast gaat het gebied de komende periode fungeren als nieuwe dorpsrand met recreatieve potentie en is in dat kader van belang als kwalitatieve overgang van landschap naar het dorp.

3. UITWERKING INPASSING

Inrichtingscriteria

Vanuit de ruimtelijke en landschappelijke analyse en de positie van het zonnepark ten opzichte van de zon wordt t.a.v. de landschappelijke inpassing het volgende noodzakelijk geacht:

Behoud van maaiveld richting door het inpassen van het Zonnepark met respect voor kavelpatronen, maatverhouding, ritme en schaal van het landschap en met het gebruik van streekeigen landschapselementen zodat een meerwaarde in ruimtelijke zin wordt verkregen.

Concreet uitgewerkt bevat dit de volgende elementen:

1. Noordzijde: Het aanbrengen van een afschermd sloot en een lijnvormig beplantingselement te weten een houtsingel aan de noordzijde langs de volledige nieuwe erfgrans, evenwijdig aan de kavelrichting west-oost lopend. De sloot loopt door vanuit de nieuw aan te leggen sloot langs het trace van de busbaan.
Functie: Inpassing in de landschapsstructuur en afscherming zonnepark met in de ontwikkeling zijnde en te ontwikkelen woningbouwlocatie aan de noordzijde. Afscherming/camoufleren achterzijde draagconstructie zonnepanelen vanwege minder fraai beeld vanuit noordelijke richting. De sloot zorgt ervoor dat het park niet toegankelijk is.
Beeld: sloot met een opgaande houtsingel met dichte verschijningsvorm, deels wintergroen bestaand uit struiken en bomen die in het omringende landschap voorkomen. Deze houtsingel wordt ongeveer 3 meter hoog en bestaat uit sleedoorn, hulst, hondsroos, Europese vogelkers, lijsterbes.
2. Zuidzijde: Het verbreden van de sloot met daaraan parallel een lijnvormig struikensingel.
Functie: Inpassing in de landschapsstructuur en maskering van het zicht op de panelen.
Beeld: watergang met parallel een struikengordel met dichte verschijningsvorm, deels wintergroen. Deze struikensingel wordt maximaal 2 meter hoog en bestaat uit brem, hulst, sleedoorn, eenstijlige meidoorn en krent.
3. Westzijde: Het aanbrengen van een sloot met parallel daaraan het verhogen van een lijnvormige aarden wal/dijkje tot 2m langs de erfgrans van het erf Roomsterweg 25.
Functie: maskering van het zicht op de panelen vanuit westelijke richting.
4. Oostzijde: Het aanbrengen van een sloot parallel daaraan met een struikensingel. Deze struikensingel wordt niet verder teruggesnoeid dan 2 meter en bestaat uit brem, hulst, hondsroos, vuilboom, eenstijlige meidoorn.

Ad 1. Uitwerking Houtsingels

Om een dichte gestructureerde houtsingel te verkrijgen is een levensvatbare onderbeplanting van de struiken belangrijk. De bomen mogen niet teveel domineren waardoor de struiken laag voldoende licht krijgt voor een goede ontwikkeling. Er dient geplant te worden in een dicht plantverband om snel een gesloten beeld te krijgen. Daarom wordt aan de kwaliteit van de houtsingels de volgende eisen gesteld:

- de breedte is minimaal 5 meter bij aanplant.
De kroonprojectie van de bomen dient minimaal 30% en maximaal 50% van het oppervlak van de beplanting te bedragen.
- Het minimaal toe te passen aantal soorten bedraagt minimaal 5 stuks en maximaal 10 stuks, betreffende zachte en harde houtsoorten en waarvan minimaal 10% groenblijvend is.
- De bomen die toegepast worden zijn inheemse soorten die van nature in dit landschapstype voorkomen.
- De bomen hebben een minimale plantmaat van 16-18.
- 70% van de bomen is van de tweede orde van grootte, 30% van de bomen is van de eerste orde van grootte.
- De bomen hebben in het eindbeeld een hoogte van minimaal 8 en maximaal 15 meter.
- Levensduur is minimaal 50 jaar.

Ad 2. Uitwerking lijnvormig aarden wal/dijkje

- de hoogte van het wallichaam is minimaal 1.50 meter en staat aan de buitenzijde van het hekwerk.

Ad 3. Uitwerking struiken.

Om een dichte gestructureerde struikensingel te verkrijgen is een dicht plantverband om snel een gesloten beeld te krijgen van belang.

Daarom wordt aan de kwaliteit van de struikensingel de volgende eisen gesteld:

- de breedte is minimaal 3 meter bij aanplant.
- Het minimaal toe te passen aantal soorten bedraagt minimaal 3 stuks en maximaal 5 stuks, waarvan minimaal 10% groenblijvend is.
- De struikensingel moet uit 20% wintergroen bestaan.
- De struiken die toegepast worden zijn inheemse soorten die van nature in dit landschapstype voorkomen.
- Levensduur is minimaal 20 jaar.

BIJLAGE 3

Ecologisch bureauonderzoek

Normstelling en beleid

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan.

Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit intensief gebruikte landbouwgronden en ligt ten zuidwesten van de kern Leek.

Beoogde ontwikkelingen

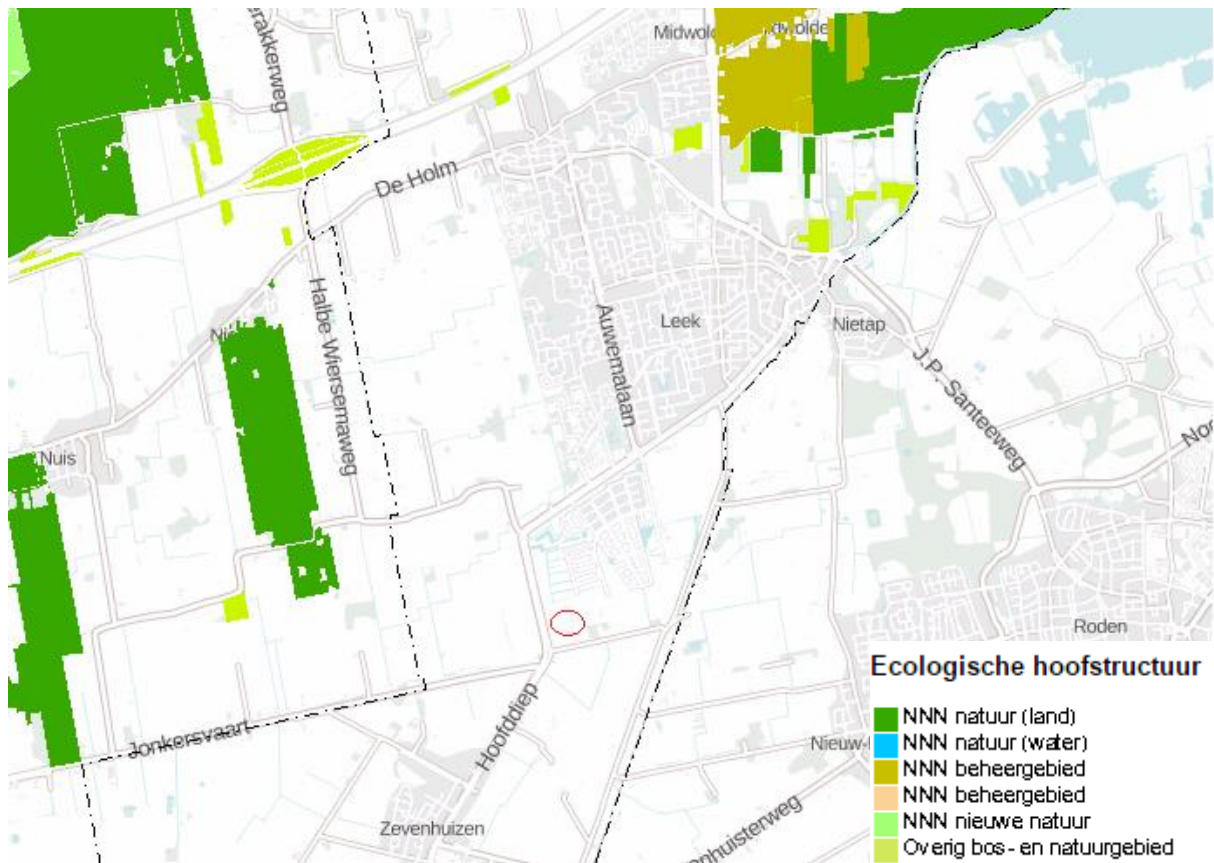
Het voornemen voorziet in de realisering van een zonnepark. Hiervoor moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- bouwrijp maken (kabels en leidingen);
- bouwwerkzaamheden;
- mogelijk dempen van greppels

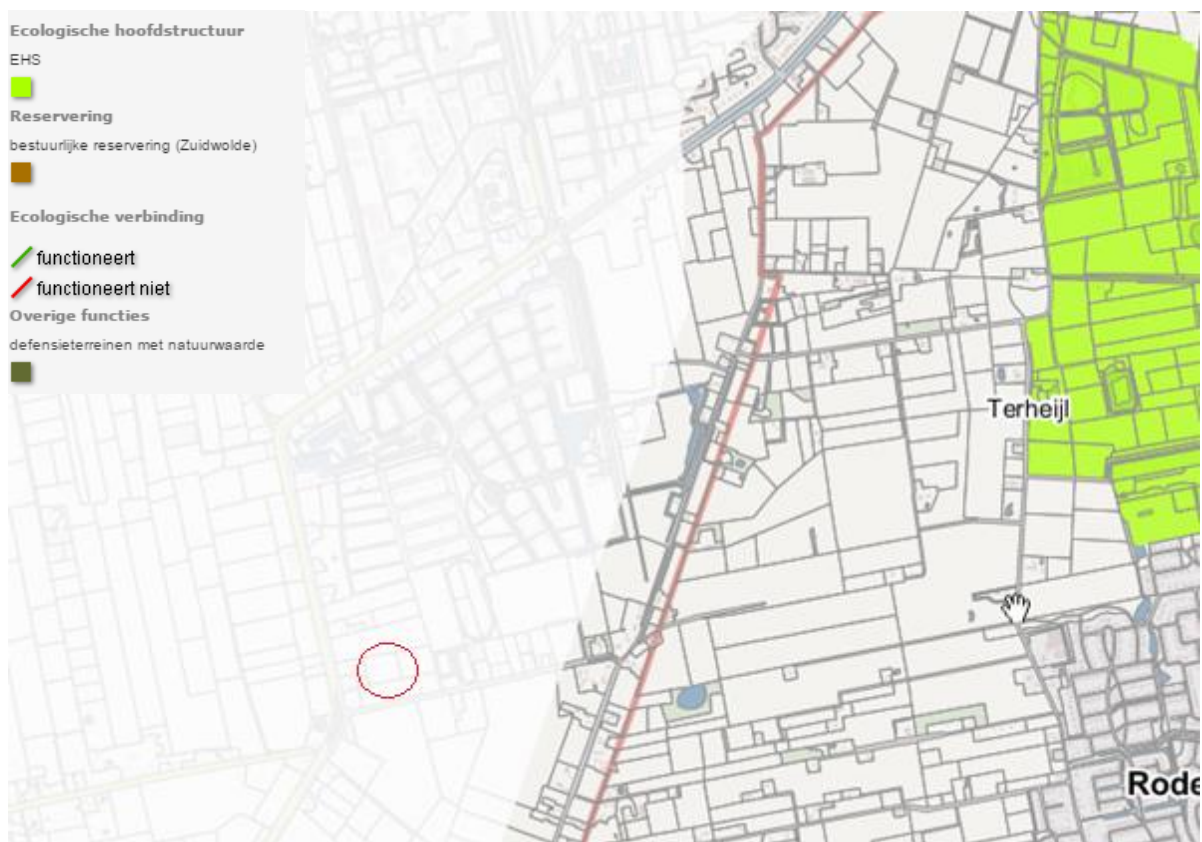
Onderzoek

Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt ten zuidwesten van de kern Leek. Het gebied maakt geen deel uit van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000, beschermd bos- of natuurgebied, NNN of beschermde Natuurmonumenten. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Leekstermeer en ligt op een afstand van circa 5 km, het Natura 2000-gebied Bakkeveense Duinen ligt op een afstand van circa 6 km. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op een afstand van circa 1,6 km ten westen van het projectgebied. Ten oosten van het plangebied ligt NNN gebied van de provincie Drenthe op een afstand van circa 1,7 km.. Ten noorden van het projectgebied ligt overig door de provincie aangewezen bos- en natuurgebied op een afstand van circa 4 km. In of in directe nabijheid van het projectgebied zijn geen door de provincie aangewezen akker- of weidevogelkerngebieden aanwezig. Ten noorden van Leek zijn gebieden aangewezen als ganzenfoerageergebied.

Figuur 1 Ecologische Hoofdstructuur

Figuur 2 Ligging projectgebied (rode cirkel) t.o.v. beschermde natuurgebieden (bron: bovenste kaart ontwerp natuurbeheerplan 2017 provincie Groningen, onderste kaart Atlas van Drenthe EHS kaart 2015)

Legenda

- Ganzenfoerageergebied
- Akkervogelkerngebieden
- Weidevogelkerngebieden
- Overig bos- en natuurgebied

Figuur 3 Ligging projectgebied globaal (rode cirkel) t.o.v. Natuur buiten NNN (Bijlage 3 Natuurbeheerplan provincie Groningen)

Het projectgebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering zijn hierdoor uitgesloten. Gezien de aard van de ontwikkeling (realisatie van een zonnepark) en de afstand tot natuurgebieden, kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Effecten als vermesting/verzuring kunnen op voorhand worden uitgesloten aangezien de verkeersgeneratie niet toe zal nemen als gevolg van de ontwikkeling van het zonnepark. Significant negatieve effecten worden dan ook uitgesloten. De Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg.

Soortenbescherming

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van algemene ecologische kennis, Natuurtoets Koeman en Bijkerk (2006) en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere Ravon, www.verspreidingsatlas.nl, telmee.nl en www.waarneming.nl).

Vaatplanten

Het projectgebied bestaat uit agrarische graslanden. De vegetatie wordt gekenmerkt door algemene plantensoorten die een voorkeur hebben voor voedselrijke bodems als pinksterbloem, paardenbloem, engels raaigras en grote brandnetel. In 2006 is de licht beschermde Zwanebloem aangetroffen (Koeman en Bijkerk, 2006). Er zijn geen actuele waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten, deze worden ook niet verwacht op basis van biotoopinschatting.

Vogels

De graslanden bieden foerageergebied voor onder andere ganzen en zwanen. De watergangen in het projectgebied en directe omgeving bieden mogelijk broedplaatsen aan soorten als wilde eend en waterhoen. In 2006 zijn onder andere de soorten spotvogel, boerenwaluw en ringmus in de omgeving van het projectgebied aangetroffen.

Door het ontbreken van bebouwing, biedt het gebied geen (potentiele) verblijfplaatsen aan jaarrond beschermde vogelsoorten als huismus of uilen. In de omgeving van het projectgebied is opgaande vegetatie aanwezig die potentie kunnen bieden als verblijfplaats. Er zijn echter geen waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten in of in nabijheid van de omgeving van het projectgebied. De aanleg van de houtsingel aan de noordkant en de haag aan de oostkant van het projectgebied verbetert de kwaliteit van het leefgebied van de in de omgeving voorkomende struweel- en roofvogels.

Zoogdieren

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied aan algemeen voorkomende, licht beschermde soorten als mol, haas, ree, wezel en muizensoorten. In 2015 is de strikter beschermde steenmarter in de omgeving van het projectgebied waargenomen. Het projectgebied heeft door het ontbreken van bebouwing geen bijzondere functie voor de steenmarter. Er zijn geen waarnemingen bekend van andere strikt beschermde grondgebonden soorten, gezien de aanwezige biotopen worden die hier ook niet verwacht.

Het projectgebied biedt door het ontbreken van bebouwing en bomen geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, daarnaast zijn er in het projectgebied geen lijnvormige aaneengesloten structuren aanwezig die als vliegroute kunnen worden gebruikt. Het projectgebied kan in beperkte mate fungeren als foerageergebied. Gezien de ruime aanwezigheid van soortgelijk biotoop in de omgeving, kunnen negatieve effecten op foerageermogelijkheden worden uitgesloten. Er zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen in of in de omgeving van het projectgebied.

Amfibieën

Het projectgebied bestaat uit intensief gebruikte landbouwgronden. De watergangen rondom het projectgebied bieden naar alle waarschijnlijkheid leefgebied aan algemeen voorkomende soorten als bruine kikker en gewone pad. Strikter beschermde soorten worden op basis van de huidige biotopen, afwezigheid van struiken en andere schuil- of overwinteringsplaatsen, niet verwacht. Tijdens ecologisch onderzoek, voor het nieuwbouwproject De Hoven, is in de buurt van de Houtsingel de poelkikker aangetroffen. Water dat tot op 500 m afstand van bestaand voortplantingswater gelegen is moet worden gezien als bereikbaar voor poelkikkers als het tussenliggende habitat geschikt is. Gezien de grote afstand tot het projectgebied (circa 1,13 km), de aanwezige barrières, en het projectgebied niet in de nabijheid ligt van potentieel geschikt (omvangrijk en voedselarm schoon water) voortplantingswater, kan het voorkomen van en negatieve effecten op de soort worden uitgesloten.

Vissen

De waterpartijen in het projectgebied bieden mogelijk leefgebied aan algemeen voorkomende vissoorten. Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten in of nabij het projectgebied.

Overige soorten

Op basis van verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt leefgebied zijn overige beschermde soorten, waaronder beschermde ongewervelden en reptielen, niet te verwachten in het projectgebied.

In de tabel hieronder staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen en in nabijheid van het projectgebied naar verwachting aanwezig zijn en onder welk beschermingsregime deze vallen.

				Nader onderzoek nodig bij toekomstige ontwikkelingen
Vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		zwanebloem mol, haas, ree en muizensoorten bruine kikker, gewone pad	Nee
Ontheffingsregeling Ffw	tabel 2		Steenmarter	Nee
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	-	-
		bijlage IV HR	Poelkikker	Nee
	vogels	cat. 1 t/m 4	-	-

De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden.

- Er is geen ontheffing nodig voor de tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet omdat hiervoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Ffw. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.
- Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is verboden. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In het kader van de Flora- en faunawet wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 augustus (bron: www.vogelbescherming.nl).
- Het projectgebied heeft door het ontbreken van bebouwing geen bijzondere functie voor de steenmarter. Negatieve effecten kunnen derhalve worden uitgesloten.
- De poelkikker is aangetroffen in de buurt van de Houtsingel. Gezien de grote afstand tot het projectgebied (circa 1,13 km), de aanwezige barrières, en het projectgebied niet in de nabijheid ligt van potentieel geschikt voortplantingswater (omvangrijk en voedselarm schoon water), kan het voorkomen van en negatieve effecten op deze soort worden uitgesloten.

Gezien de bovenstaande conclusies staat de Flora- en faunawet, met inachtneming van de voorgestelde maatregelen, de uitvoering van het plan niet in de weg.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op beschermde natuurgebieden of beschermde soorten. Het aspect ecologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Bijlage

Normstelling en beleid ecologie

Provinciale Verordening

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies. De bescherming van natuur is geregeld in de Omgevingsverordening Groningen 2016 Titel 2.12. Wanneer er ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden plaatsvinden die onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Nederland of door de provincie aangewezen bos- en natuurgebieden buiten het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. Voor ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op door de provincie aangewezen belangrijke akker- en weidevogelgebieden geldt dat een ruimtelijke onderbouwing inzicht moet bieden in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade en waarde van deze leefgebieden te voorkomen en eventuele restschade elders te compenseren.

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

er sprake is van een wettelijk geregeld belang;

er geen alternatief is;

geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader

onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor deze ruimtelijke onderbouwing van belang, omdat bij de voorbereiding van het project moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;

door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen beschermde natuurmonumenten;

door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van EZ).

De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van de ruimtelijke onderbouwing.

De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Hetzelfde geldt voor de ecologische doelen van de beschermde natuurmonumenten (b), voor zover deze gebieden niet overlappen met Natura 2000.

Bij de voorbereiding van de ruimtelijke onderbouwing moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.